

ΞΕΝΑ ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ

ΤΟΥ Ρ. ADAM

Ο ΜΠΟΓΙΑΣ

ΟΝ έβλεπα να περπατά, με δυη χαμένη, πηδώντας στις κοτρώνες σαν κατσίκι. Είχε μούτρο άγριο, θλέμμα θλοσυρό. Θύμιζε πολύ την άγριαση μορφή του 'Ιούδα, έπως τή ζωγραφίζουσε τά θρόδοξα εικονίσματα.

Ήμουνα ξένος στον τόπο και οι χωριάτες τής Κοροικής είνε λιγύλογοι με τους ξένους.

Τού κάκου τέντωνα τ' αυτί μου όταν άκουσα τις γυναίκες κάτι να λένε μεταξύ τους ή σαν μουρμούριζαν (οί άνδρες στο καμπλιό.

Όταν ρωτούσα γιατί κανένας δεν πλησίαζε τόν σπίτι του σε άπόστασι κατάρα που θάραινε σ' έλο τον τόπο.

Είχα μάθει μονάχα πως τ' όνομά του ήτανε Τόνιο Τζεντίλε, μά τόν γιατί τόν λέγανε «Μπόγιας», αυτό ποτέ δεν θά τόν μάθαινα, άν δεν έδιναν δυό-τρια ποτηράκια κρασί στον Τζοθάνι, τόν βαρκάρη.

Όσο έπινε, τόσο λυνόταν ή γλώσσα του: —Κακό πράμα τόν κρασί, αφέντη... Αυτό φταιεί, άν ό «Μπόγιας» είνε σήμερα «Μπόγιας».

Πρέπει να χτυπάει κανείς τόν σίδερο, όσο είνε ζεστό, γι' αυτό κι' έγώ έβίασα τόν Τζοθάνι να μιλήση.

—Δέν τήν λένε τήν Ιστορία του, αφέντη, γιατί κανένας δεν μπορεί να τήν πη. Άπ' τόν καιρό που φάνηκε ή θεντέττα σ' έλο τόν νησί απ' τόν Κάθο Κόρσο ίσαμε τόν Μπονιφάτσιο, δεν ξανάγινε ποτέ τέτοια ντροπή, τέτοια τρομαχτική άτιμία. Και τόν κρασί ήταν ή αίτια, αφέντη, τόν κρασί... Ή θεντέττα θάσταγε από χρόνια ανάμεσα στους Τζεντίλε και τους Καστανόθα Κανένας δεν ξέρει ποιά ήταν ή άφορμή της... Γυνακοδουλειά... Προσβολή... Μά από χρόνια τόν χωριό παράσθεκε στο ματωμένο ξέδοντωμα τής μιάς φαμίλιας απ' τήν άλλη...

»Έγώ θυμάμαι, σαν νάνε τώρα, τή μέρα πουφεραν πνιγμένο στο αίμα τόν πατέρα Καστανόθα πουχε τά τέσσερα άγόρια. Ξύπνησε έλο τόν χωριό, απ' τ' άγρια ούρλιαχτά τών γυναικών κι' απ' τά θραειά τους μοιρολόγια...Και καταρίοταν ή μάννα τά παιδιά της, που τέσσερα αυτά δεν φάνηκαν άξια να σώσουν απ' τόν χαμό τόν γέρο της.

»Μά δεν θά τή γλύτωναν φτηνά οι Τζεντίλε. Τέσσερα άγόρια ήσαν οι Καστανόθα : Τέσσερες άντιες άποφασισμένοι...

»Στό χωριό δεν τους άγαπούσανε τους Καστανόθα. Πίνανε πολύ κρασί κι' έλοι έξέρουμε πως γιά τήν άγια θεντέττα δεν πρέπει να γίνεται κανείς τύφλα στο μεθούσι.

»Τ' άρματα έχουν άπάνω χαραγμένη τήν εικόνα τ' "Αη-Γιώργη και γι' αυτό είνε άγια κι' ή θεντέττα.

»Τά τέσσερα παλληκάρια ώρκιατήκανε πάνω στο πτώμα τού πατέρα να πάρουν έκδίκηση. Τό αίμα ζητάει αίμα. Πώς θά σύχαζε ό Ισκιος τού γέρου άν θά ζούσαν οι φονιάδες του;

»Έτσι στείλανε στους Τζεντίλε τόν πρώτο μήνυμα. Και τά τέσσερα άγόρια σκότώσανε τόν μεγάλο γυιό τών Τζεντίλε, τόν Μπαρτούτσιο.

»Ο γέρο-Τζεντίλε δεν είνε τίποτε. Δάκρυ δεν έχουσε σαν νεκροφίλησε τόν γυιό του. Μόνον πήρε παράμερα τόν στερνογνήντό του και τούπε: —«Τόνιο, ή κλάμες είνε γιά τις γυναίκες. Εμείς ξέρουμε άλλη δουλειά. Τό αίμα γυρεύει αίμα. Πάρε τόν τουφέκι τού άδερφού σου και κάνε τόν λογαριασμό σου. Αυτό είνε τέσσερες, έμεις είμαστε δυό κι' έγώ γέρος, μά όσο ζή κι' ένας Τζεντίλε δεν πρέπει να θγάλουσε τά μαύρα ή γυναίκες τών Καστανόθα.»

»Και δεν τά θγάλανε πειά. Ούτε στό ένα σπίτι, ούτε και στό άλλο. Οι Τζεντίλε σε λίγες μέρες ξεμπερδέψανε τόν μεγάλο Καστανόθα.

»—Ο Ισκιος τού Μπερτούτσιο γυρεύει κι' άλλο αίμα, Τόνιο. Μόνον σαν θαφτούνε έλοι στο χώμα, θάβρη άνάπασι ό Ισκιος του...

»Έτσι έλεγε κάθε μέρα ό γέρο-Τζεντίλε, όσο που έφταζε ό θερσιότης.

»Έν' άπομεσημερο, οι Καστανόθα, τύφλα κι' οι τρεις στο μεθούσι, κατέβησαν απ' τόν χωράφι τους να πάνε στή χώρα. Τήν ίδια ώρα, ό δαίμονας φαίνεται μυνίγισε τόν έλογο τών Τζεντίλε κι' έκοψε τόν σκούι του και χύθηκε στήν πεδιάδα.

»Πίσω ό Τόνιο τόν κυνήγαγε.

»Οι Καστανόθα—που νάχη ό διάβολος τήν ψυχή τους και που βρίσκεται—μ' έλο τους τόν μεθούσι, καταλάθανε...

»Κρυφτήκανε μέσα σε κάτι θάμνους και στήσανε καρτέρι...

»Μά σε λίγο περνάει ό γέρο-Τζεντίλε μπροστά τους θλαστημώνας τ' έλογο που τάχε πιάσει κείνη τή στιγμή ό Τόνιο.

»Τους Καστανόθα δεν τους είχαν πάρει μυραδιά κι' άς ήσαν λίγα θήματα μακρύα τους κρυμμένοι.

»Σάν γυρεύεις θεντέττα, καλό κι' άγιο ό,τι κάνεις... Είσα άντρας και τόν δίκη σου τόν παίρνε με τόν τουφέκι σου. Ό Θεός τήν ευλόγαι τήν θεντέττα... Μή δεν έστειλε φωτιά να κάμη κείνους που σταύρωσαν τόν παιδί του; Κι' άν πάλι σκοτωθής, καλό κι' άγιο κι' αυτό... Μιά ψυχή χρωστάμε στον "Αη-Πέτρο και πρέπει να τόν τήν παραδίνουμε απ' τή θεντέττα πεντακάθαρη.

Μά τούτα τά γουρούνια οι Καστανόθα δεν τόν θέλουν έτσι. Λές και τους ξεφρένιασε ό θερσιότης, λές και φούτωνε τόν κεφάλι τους τόν κρασί...

»Ξεπρόβαλαν πίσω απ' τους θάμνους κ' ένας απ' αυτούς, ό μεγαλύτερος, προτεινότας τόν πιστόλι του, φώναξε στους ξένιστους Τζεντίλε: —«Είστε χαμένοι κι' οι δυό. Μή κουνηθήτε!»

—«Τραβάτε λοιπόν, τί καρτεράτε; άποκρίθηκε ό γέρο-Τζεντίλε.

—«Όχι, θαρεθήκαμε να φορτωνόμαστε τ' άρματα μας γιά τόν σόι σου... Ό ένας από σας θά σκότωση τόν άλλο κι' έμεις θ' άψήσουμε τόν ζωντανό να φύγη...

»Μά τόν Βαρτιστή, έτσι είπανε, έτσι όπως τόν λέω...

»Κυττάει ό γέρος τόν παιδί και τόν παιδί τόν γέρο.

»—Πατέρα, πές να μās σκότώσουν και τους δυό. Δέν θα σταζή ή ψυχή σου να με θανατώσης...

»Ήτανε δεκαπέντε χρονών τόν δόλιο...

»—Τού Μπερτούτσιο ό Ισκιος τριγυρνάει, Τόνιο, γυρεύει αίμα... Τόν σπίτι μας άφανίστηκε... Μονάχα ή γυναίκες θά μείνουν να σε καταριούνται... Σκότώσε με, είσαι νέος...

»—Πατέρα, δεν μπορώ... Δεν θασάει ή ψυχή μου... Λυπήσου με... Πώς θές να με σηκώνή ή γής, άν κάνω τέτοιο πράμα. Κι' ό Κάιν άδερφό σκότώσε, όχι πατέρα...

»Και μέσ' στήν πύρα τού μεσημεριού, οι τρεις Καστανόθα έβλεπαν και χαϊρόντανε ή ψυχή τους...

»Ακούγανε τόν γέρο να πασακαλή και τόν παιδί ν' άρνείται...

Βλέπανε τόν γέρο να φιλή τά χέρια τού παιδιού και με τόν δάχτυλο στο λύκο καρπερούσαν...

»Α! σίγουρα τέτοια ντροπή δεν ματαγίνηκε στον τόπο, αφέντη. Άπ' τόν Κάθο Κόρσο ίσαμε τόν Μπονιφάτσιο δέ ματαγίνηκε ποτέ!...

»...Και τούκανε τόν κακό τόν πράμα ό Τόνιο...

»Σήκωσε τόν τουφέκι του και σημάδεψε τ' ασπρόμαλλο κεφάλι τού πατέρα του.

»Οι Καστανόθα—που να θασάτη γερά ό διάβολος τήν ψυχή τους—τόν άφησαν να φύγη κατά πως είχαν πη και πήγαν να κρυφτούνε σαν τά θρνια...

»...Τους σκότωσε και τους τρεις ό Τόνιο. Και τους τρεις, αφέντη. "Εκλεισαν τά παράθυρα τους γιά να μη ξαναοίζουσε ποτές. Μά τί τόν σφελοσε... Ή ψυχή του κολάστηκε... Σκότωσε τόν πατέρα του, να, γιατί τόν λένε έλοι «Μπόγιας».

»Έτσι θά τόν πη κι' ό "Αη-Πέτρος, σαν θάρρη ή ώρα του να κρούση τή θύρα τού Παραδείσου...

»Ψέμματα; Μά άς έκανε κι' άλλωώς... Ό Ισκιος τού Μπερτούτσιο γυρεύε αίμα...»

—Είσατε χαμένοι κι' οι δυό !... Μήν κουνηθήτε !...

»Οι Καστανόθα—που να θασάτη γερά ό διάβολος τήν ψυχή τους—τόν άφησαν να φύγη κατά πως είχαν πη και πήγαν να κρυφτούνε σαν τά θρνια...

»...Τους σκότωσε και τους τρεις ό Τόνιο. Και τους τρεις, αφέντη. "Εκλεισαν τά παράθυρα τους γιά να μη ξαναοίζουσε ποτές. Μά τί τόν σφελοσε... Ή ψυχή του κολάστηκε... Σκότωσε τόν πατέρα του, να, γιατί τόν λένε έλοι «Μπόγιας».

»Έτσι θά τόν πη κι' ό "Αη-Πέτρος, σαν θάρρη ή ώρα του να κρούση τή θύρα τού Παραδείσου...

»Ψέμματα; Μά άς έκανε κι' άλλωώς... Ό Ισκιος τού Μπερτούτσιο γυρεύε αίμα...»

ΤΑ ΠΕΡΙΕΡΓΑ

ΕΝΑΣ ΠΑΡΑΔΟΞΟΣ ΓΑΜΟΣ

'Ασφαλώς ένας από τους πόν παράξενους γάμους τού κόσμου ήταν κι' αυτός που έγινε στή Ζάκυνθο, στις 6 Μαρτίου τού 1910. Ίσού ή σχετική άναγγελία τού γάμου αυτού, άπως δημοσιεύτηκε στήν εφημερίδα τής Ζακύνθου «Ελλάδα» :

«Τήν παρελθοσαν Πέμπτην—δηλαδή στις 4 Μαρτίου—έν τώ χωριώ Γαλάρω τής Ζακύνθου συνήλθον εις γάμου κοινωνία ό Παναγιώτης Μανέτας, έ τών 78, και ή 'Αγγελική Γιαννοπούλου, έ τών 76. Και ό μόν γαμβρός ήτο δις χήρος, ή δέ νύμφη ά παξ. Εις τους γάμους παρέστη δλόκληρος τόν χωριόν, σόν γυναιξί και τέκνοις, συνοδεύσαν τους νυμφίους έν διαδηλώσει μέχρι τής κατοικίας των».